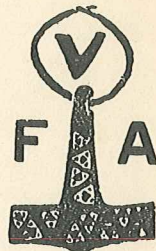

Landskap: Boluslän
Soken: Stora Korvö
Berättat av Konrad Kristiansson född år 1852 (i Stora Korvö)

Upptecknat av Olof Hasselöf år 1926

V. F. F.
Acc: 1764

Uppgiften rör Silljöfirsket

Jag har varit med på fiske sen jag var 15 år gammal. Det fanns alltså dem de tog med tillägare och rä, men det var nu mest för sällebåt (försälsbåt), d. v. s. de tog r med för att det var så fattigt för dem, så man kunde det var synd om dem.

Storjössfirsket slutade de med här någon gång omkring 1900. Sedan har de mest legat på vadfiske efter sill. Då for en lile kusten utefter. Vi var borta vid Hältan, där våra hästboord, och voss igenom var vi borta vid Fläskeskär uten för Lerbbestad. Det första hade vi land-ved. Då va vi 11 man i laget, och hade 3 båtar vadbåten (våbåden), kånuskågen (sänuskågen) och tågkågen (tövkågen).

2. 2

Vadarna var då en 40 alnar djupa och 55 slyngor (slöjor) långa. Varje slynga var 2-3 famn lång. De nyaste och största slyngorna satte en i bröstet, för där blev det mest påfästning. Bruken var också något mer grovbäнда (grovbänta) än boätet (bojstet) d. v. s. maskorna var där något större.

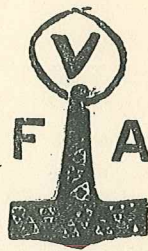
Varje man redde sina slyngor, fem stycken per man. Rutingen fick han binda dem själv, eller också lejde han bort det till gamla som band mest betalning. Rätarna vädde de gemensamt (rätts de po sams), lika så tåg och spel och sådana tillbehör. För varje lag var det en som var liknam kapten för laget, vadbruse (våbrusa) som de sa. Han hade inte mer att säga han än de andra, men ändå var han sämre förtjog för det hela.

VÄSTSVENSKA
FOLKMINNES-
ARKIVET

V. F. F.
Acc: 1764

2

V. F. F.
Acc: 1764

3. 3

Förtyckningen delades lika mellan alle
man i laget. Ibland var ribbe laget fullt
med delägarna. Då tog de in halvblott-
män (hållningsmän). De fick bara halv-
blott eller litet mera, någon tia eller
så.

Den första tiden var alla båtarna öft-
na, så då fick en försöka att ta rej hem,
när kvällen kom. Men när en for så
långt bort, så en ribbe kunde hinna
hem på kvällen, fick en ta logi där en
var. Söder igenom gick det ju bra, men
när en kom norr över var det allt be-
svärsligt ibland. De hade så sura och
dåliga hum här norr över mat vad de
hade söder igenom. När en kom in
genom landet, där de hade gått om
halv, fick en galvet fullt med baka
och så låg en utefter läugväggarna.
Men i skärgårda lade de dyper på gal-

Skriv endast på denna sida!

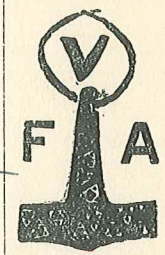
ven. Puda och stäcke fick en ka med sig själv. På morgon fick en kaffe i lagit och en kvällen, när en kam blev fick en potatis och sill eller fisk. En fick ju ofta fisk i vaden och då tog en den och kokte, så blev det liksom blöt succrålång på villan. Ibland kokade vi också ärtor och fläsk, men vi brukar aldrig bäver såsom den gjorde sig i namn.

1907 eller 1908 fick de den första snöspövaden hit till Stora Korvö. Flera år innan dess var det en sam hette Axen Börjeson på Ökersö, som hade snöspöevad, för han låg borta i Hakefjorden en gång, när vi låg där. Och då var vi och bitade på hans vad.

Hugefär samtidigt med att de fick snöspöevad här började de med logementor (lögementor). Det blev för

V. F. F.
Accnr. 1764

V. F. F.
Acc: 1764

besvärligt att ha kus dit en kaur, och därför började de att ha kus med sej. Det var många sorters påtar de begagnade till det. Låra jakter, kutterar, kasse, rade sjöbåtar och stora fraktskipar.

På bägge sidor i lastrummet byggde de sängglavar, eller någon sorts enkla kajer och så satte de en spis mitt i rummet och därmed var det klart. När en då va ute och fiskade var det en man kom på logementet och bade mat klar, var kaur hem. Smör och bröd och ägg och socker och sådant bade var och en för sej, men annan mat bade en på saus.

Det varpevadly var det 18 man, och fyra båtar, vadbiten, kunnabågen, logementet och följarna (fjälpar). Det var den, som fick ta am bord silen och fara och sälja den. För sillevadly är det mesta det

V. F. F.
1764
Åker

6. 6.
har varit på en gång på Stora Korvö.

Här det började bli så dåligt
med silleficket, slutade de med det
och redde ut sjöbåten igen. Den siste
storsjöbåten har varit på Seland
och fiskat korv.

Här på Stora Korvö har de aldrig
legat på färsk med sillegard.

Landskap: Bakuslan
Soken: Lysse Stora Koruö
Berättat av Kausad Kristiansson

7
Upptecknat av Olof Hansén år 1928

född år 1832 (i Stora Koruö.)

Uppgiften rör

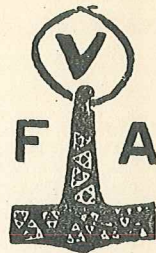
Kaljebackfröket.

Kaljebackfröket är det oäkta fröket som
man fröket här på Stora Koruö. Det är en
2-3 man i varst Kaljebackelag och de ha
en 10-12 backelundre per man. På var-
je backelundre finns det 80 krakar.
Båtarna som användas till det fröket
är mest jullar. Först hade de robåtar
d. v. s. väsingar och så.

En far ut med backorna vid ett-
tiden på natten för att hinna till Lysse-
kit och sätta fröket på morsen. Dit för en
så snart en dröjt backorna, och ofta kann
en inte hem förs än på eftermiddan. Då fick
parentimarna gå till att gå backorna
medan backarna ängde annars kan
inte till att gå sej en lite blod på

Skriv endast på denna sida!

Kopia från Isaf Göteborg, Accnr. vff01764

V. F. F.
1764

2.

8

ögat innan en skulle utigen.

En brukade ägna ungefär 10 bakke-
hundre på vart bräg.

Vi brukade sällan gå på kolle-
bakerna, för då blev det så snick-
samt att gre opp dem.

VÄSTSVENSKA
FOLKMINNES-
ARKIVET

V. F. F.
Acc: 1764

8

Landskap: *Boluslän*
Socken: *Stora Koruö*
Berättat av *Konrad Kristianson*, född år *1852* (i *Stora Koruö*.)

9
Upptecknat av *Olof Hasselöf* år *1928*

Uppgiften rör *Hammer- och ostbanfisket.*

Hammerfisket har det alltid legat
många på. Det brukas vara på där en
9-10 lag med 2 man i vart lag.
Vårje lag har en 80-100 krus.

Ostbanfiske min jag aldrig
de har legat på här på Stora Koruö.

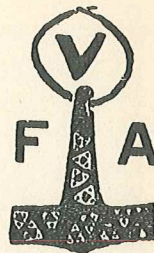
V. S. S.
Acc: 1767

Landskap: *Bohuslän*

Socken: *Stora Korvö*

Berättat av *Konrad Kristansson* född år *1852* (i *Stora Korvö*.)

10
Upptecknat av *Olof Hasselöf* år *1928*

V. F. F.
Accr. 1764

Uppgiften rör *Tur och otur vid fjäcke.*

Om ^{en} sjunger när en äggar, får en gråta när en dödar.

Om det blir trollkantar på backan, så får en ingen fjäcke.

En del fruktinnor, men inte alla är farligt dåliga i möte.

Om någon ombord råkade nämna prästen, så en alltid, det var en farligt dålig fiskefågel (fiskefågeln), de nämnde nu.

Ombord fick ingen lov att tala om ägg, för då blev det dålig tur. Helst skulle man inte ha sådana med helles.

Inte nämna katt eller hund på fjäcke, det blev dåligt tur. Däremot var det bra att tala om osmar.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: *Balundslän*
Socken: *Stora Koruö*
Berättat av *Konrad Kristiansson* född år *1852* (i *Stora Koruö*.)

11
Upptecknat av *Olof Hattis* år *1928*

V. F. F.
Acc. 1764

Uppgiften rör *Makrillfisket.*

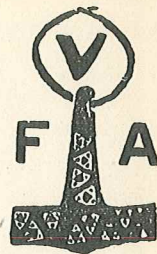
Under min barndom kan jag minnas
att det var en garubåt här på *Strockeruö*.
Men sedan har de aldrig legat på fiskeri
med makrillgaru här.

Men det har alltid varit en 3-4
båtar som legat här utan fri land
och döpt.

Så har de alltid haft några
landvagnar som de legat med jul-
lar här i *Stordarna* och drat efter
makrill med.

Landskap: *Pakuslän*
Soken: *Stora Koruö*
Berättat av *Kaarel Johansson* född år _____ (i _____)

12
Upptecknat av *Olof Hasslöf* år *1924*.

V. F. F.
Accr. 1764

Uppgiften rör *Upptagning av båtar.*

Vid midsommartiden skulle alltid båtarna på land ett par dar, för att skrubbas och göras rena.

Men på hästen togs de upp för att stå på land över vintern. Då va det alltid ett fastigt ståkeij med bådöl och grejer. 2-3 lag hjälpte vara andra, för det var tungt och besvärligt. Var båten stor, fick en ha två kapstannare eller gängspjel, annars kunde det gå med en. Så fick en ha en fyrskudan balja av slaktet tåg och flera rullar eller skebakar (egsbågar) d. v. s. skeklampas, som var platta på ena och runda på andra sidan.

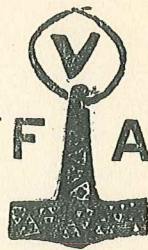
När nu båten skulle på land,

Sktiv endast på denna sida!

så drog de ut marter och allting. Bar-
lasten, klyverbovman och ankarna la-
des långt fram på stammen så att den
skulle peka upp för då gick det lättare på
förste biten. Sedan lossades det var i till-
vägen. Var det en mindre båt satte de
en pärrestång genom ett hål i kölen
och sedan sattes saljorna fast; stänger
men var det en stor båt måste en lägga
hålstropp (hästrop) om stammen på'n.
Det var en frö fanns kätting som lades
fram runt stammen. Om det var
blött bottnen beqvades sillas ett
sticka under kölen på'n, men var
bottnen hård tog man fjörade eller
såpade skobakar. Först sköts en liten
rävna under kölen men sen kördes
rullorna eller bakarna under. När båten
kommit så pass långt upp att den
blev liggande ^{med} slag ruda sköts bak-

V. F. F.
Accnr. 1764

V. F. F.
Accr. 1764

3. 14
Slepa (bügsléba) under. Det var en såpad
eller tjörad planka som buktats ihop
med 3-4 stockar, som alltså lags på varan
så att slepa blev hög nog att hålla bå-
ten nästan upprätt.

Under det arbetet pågick vatten
des det supas och på eftermiddagen och
kvällen var det spel och dans och
halvar och fläpp, d. v. s. vatten och sötap
kopkabat och sedan brännvin i det. Den bättre
sorts fläpp blir det om en tar bröck i
stället för vatten.

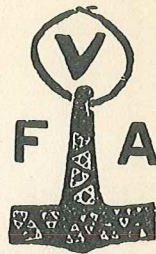
Landskap: Boluslän
Soken: Lysse (Lilla Koroö)
Berättat av Adolf Beruboran

15
Upptecknat av Olof Hasselöf år 1928

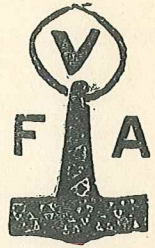
född år 1870 (i Lilla Koroö)

Uppgiften rör Fraktfart.

På Lilla Koroö har man legat mer på fraktfart än på fisk. På 80- och 90-talet hade de mest bra svin i jakter på en tio, tolv ton. Det var väldigt litet lastrum i dem för de skulle ju då för tiden ha skavs framme och kajuta akter, så därför blev det inte så mycket kvar till lastrum. En fick därför merot tillräckligt till deungt gods för att kunna få full last. En ville inte göra skuffas rej batar över en tio ton, för då kom de där dyra klaratsvarorna till. Den slapp en ju med de rena jakterna. Det var mest på svindhavarna (Sänkhav-
nar) Skåne och Danmark en gode med de där ton.
Ja, det var allt upp till Solborg och till Norge
med ibland. På Norge var det bra med

1768

V. F. F.
Accr. 1764

seglstensfraktes. Det var i allmänhet två
manas berättning på de små jakterna.
Bland var det en pojke med flera.

Efter 1800 fick de större farkotten
här. Då gick de upp till en 50 à 60 ton. Sen
lastade ju en 100 ton. 1803 och några
år framåt hade de fyra stycken galea-
ser här. Då kunde de sträcka ut
resorna litet längre, de gick på
lyska kaurmar, och så där. Och så tog de
mera vad för sorts laster som helst.
Berättningen var nu en 3-4 man.

På vintern, när det var dåligt med
seglatran låg en på sille frakten, med
det slutade ju snart. Där finns
det inget frakelag här. Det enda de
fiska är lite kaurmar, och så någon
gång kan de so ut med koljebarkar.
Men det finns två jakter och fem galea-
ser här, som ligger på fraktfart.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Boluslän
Socken: Lysse Stora Kosvö
Berättat av: Johansson född år _____ (i _____)

17

Upptecknat av Olof Bællöf år 1928

V. F. F.
Accr. 1764

Uppgiften rör Hälsan vid brukstugan.

När det kokades brän, hade hela laget med sina familjer gemensam middagsmåltid vid brukstugan. 3-4 stora runda längor och en sätting potatis kokades och slags upp på en stor matbänk. Då fick alla stå och se ut omkring den både barn och vuxna. Efteråt fick karlarna kaffe-kalvar.

Landskap:

Balustlan

Socken:

Lysse sn., Stora Karso

Upptecknat av

Carl Hansson år *1921*

Berättat av

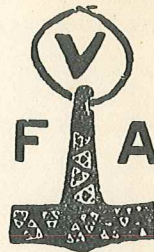
Kauro Julaunsa född år

(i

Uppgiften rör *Visa som sjungs vid landtagningar av båtar.*

När de skulle ta på land båtarna, brukade de ofta sjunga en taktvisa eller uppsägningsvisa (öpsansvisa), för att kunna hålla takten, när de gick i kapstau. Ibland tog en spelmann plats uppe på kapstaurarna och spelade för dem och så klände alle man i. Det fanns många sådana visor. Bl. a. sjögs en jägare gick för att jaga. Ett fragment av en visa följer här:

Vi ser en båt på lä
En lotsbåt är väl säkert då
Boar back på förn och sen på storn
att vikaan för den lotsen ockbord.

V. F. F.
Acc: *1764*

2. 19
Så seglar vi längs skären in
för en liten båt en västlig vrid.
Tjall min boys kurra.
Så ankrar vi på Käteborgs ström
och då får flickan igen sin dröm.

Sen går vi till väders opp,
att seglen göra fast för gott.
En man från väders rorner,
att han i land sin flocka ser.

Man frågar då, vem är väl den?
Han svarar det är mig en bekant vän,
som är kommen hem från Ostindien.

Refängen på en annan vasa löd:
Sen sälar ve för julda hej.
Julda hej. Julda hej.

V. F. F.
Acc: 1764

Julia

19